

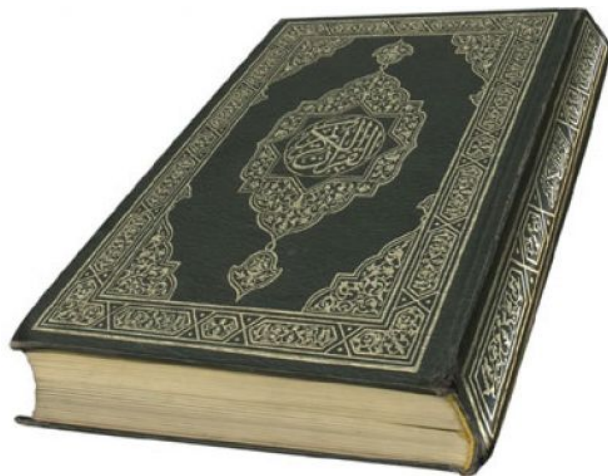
6ο ΓΕΛ Ζωγράφου

Ερευνητική Εργασία

Β΄ Λυκείου

Η θέση της γυναίκας στο Ισλάμ και τον Χριστιανισμό

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Η ομάδα μας ασχολήθηκε με την θέση της γυναίκας στο Ισλάμ. Συγκεκριμένα αναλάβαμε να συγκρίνουμε την παρούσα θέση των γυναικών στην Ισλαμική κοινωνία εν αντιθέσει με την θέση τους στην προϊσλαμική εποχή αλλά και τη θέση της γυναίκας στον αρχαίο κόσμο και το χριστιανισμό. Μετά την επιλογή του θέματος, θέσαμε τα κεντρικά ερευνητικά ερωτήματα της ομάδας. Τις επόμενες μέρες συλλέξαμε τις απαραίτητες πληροφορίες και τις επεξεργαστήκαμε. Η επεξεργασία έγινε μέσα από τη συζήτηση μεταξύ των μελών της ομάδας. Ύστερα από την επιλογή των σημαντικότερων πληροφοριών προχωρήσαμε στη συγγραφή της εργασίας.

Η γυναίκα στην αρχαία ελληνική θρησκεία

Μπορεί ο ρόλος της γυναίκας στην Αθήνα να ήταν περιορισμένος κοινωνικά, ασκούσε όμως επίδραση στην δημόσια ζωή μέσα από την θρησκεία.

- Περιορίζονταν στο σπίτι και την οικογένεια και συνέβαλλαν στη δημόσια ζωή μέσω της θρησκείας
- Οι θεές υπηρετούνταν από γυναίκες διακόνισσες, με επικεφαλής την «ιέρεια»
- Σημαντικές ιέρειες ήταν της Αθηνάς και της Δήμητρας & Περσεφόνης (στην Αθήνα), της Ήρας (στο Άργος) κ.α.
- Τα κορίτσια (7 ετών) συμμετείχαν στην εορτή των Αρρηφορίων και άλεθαν κριθάλευρα (10 ετών) για τις τελετές

- Γυναίκες ύφαιναν το πέπλο για το άγαλμα της Αθηνάς και συμμετείχαν μαζί με τους συζύγους τους σε θρησκευτικές λατρείες
- Γενικά: δεν είχαν ιδιωτική ζωή ή περιουσία, δεν έκαναν συναλλαγές με εξαίρεση τις Σπαρτιάτισσες
- Στη Σπάρτη οι γυναίκες μορφώνονταν και γυμνάζονταν για να γεννήσουν υγιή παιδιά(π.χ η Κυνίσκα από την Σπάρτη, κόρη του Αρχιδάμου ήταν πλούσια και μπορούσε να εκτρέφει και να εκπαιδεύει άλογα)

Η γυναίκα στην αρχαία Αθήνα

- Περιορισμένη στα καθήκοντα του σπιτιού
- Βρισκόταν υπό την κηδεμονία του πατέρα της
- Κλεισμένη στο γυναικωνίτη

Κοινωνική-Πολιτική Ζωή

- Δεν υπήρχε θεσμοθετημένη εκπαίδευση για τις γυναίκες
- Περιορισμένη κοινωνική ζωή , η μόνη έξοδος της σε μεγάλες θρησκευτικές γιορτές, γαμήλιες τελετές, γιορτές συγγενών
- Δεν είχε πολιτικά δικαιώματα, ο όρος της «πολίτιδος» εμφανίστηκε στο τέλος της κλασσικής περιόδου.

Η γυναίκα στην εβραϊκή κοινωνία μέχρι τα χρόνια του Χριστού

- Διακρίνουμε κάποιο σεβασμό προς τη γυναίκα κυρίως μέσα στην οικογένεια
- Η πίστη ότι η γυναίκα είναι δημιούργημα του Θεού και συνδημιουργός, ενισχύει αυτό το σεβασμό
- Διακρινουμε σημαντικά γυναικεία πρόσωπα, Δεββώρα, Ιεζάβε

Κοινωνική ζωή

- Περιορισμένη στο οικογενειακό περιβάλλον
- Δεν επιτρέπεται να μιλά δημόσια με άντρα και μάλιστα για θεολογικά και φιλοσοφικά ζητήματα
- Δεν αντιμετωπίζεται ισότιμα με τον άνδρα από τον νόμο (η μοιχός γυναίκα λιθοβολείται)
- Δεν συμμετέχει καθόλου στη λατρεία
- Χαρακτηριστική η προσευχή των ανδρών που δείχνει την κατώτερη θέση των γυναικών στην εβραϊκή κοινωνία «ευχαριστώ Θεέ μου που δε μ' έκανες γυναίκα»

Πώς αντιμετώπισε ο Χριστός τη γυναίκα

- ❑ Ο Ιησούς ανατρέπει τα δεδομένα της εβραϊκής κοινωνίας και αντιμετωπίζει τη γυναίκα ισότιμα με τον άνδρα
- ❑ Δέχεται γυναίκες στον ευρύτερο κύκλο των μαθητών του
- ❑ Σώζει τη Μιχαλίδα γυναίκα από τον λιθοβολισμό
- ❑ Μιλάει δημόσια με γυναίκα, τη Σαμαρείτιδα για το Θεό, της αποκαλύπτει μάλιστα τον πραγματικό χαρακτήρα της θρησκείας που είναι ο πνευματικός
- ❑ Ο Ιησούς δε διστάζει να συναναστραφεί πόρνες γυναίκες και άλλα περιθωριακά άτομα της εποχής
- ❑ Τολμά να παραβεί τις περί καθαρών και ακαθάρτων αντιλήψεις της Παλαιάς Διαθήκης με το να δεχθεί να τον αγγίξει αιμορροούσα γυναίκα
- ❑ Μετά την ανάσταση του εμφανίστηκε πρώτα σε γυναίκα

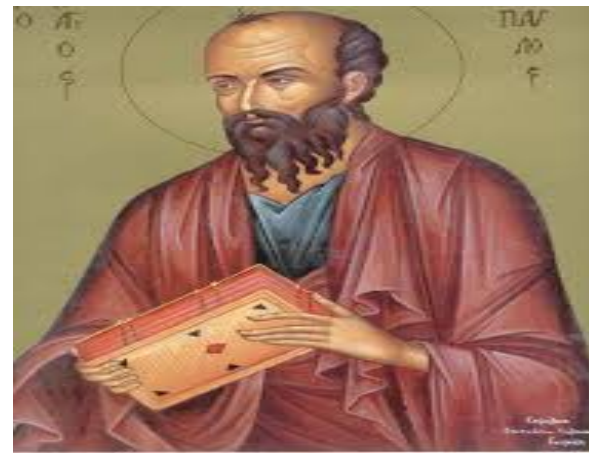
Γιατί ο Χριστός δεν επέλεξε γυναίκες για το στενό κύκλο των μαθητών

- Υπάρχουν πολλές ερμηνείες
- Κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο Χριστός εδώ δεν αντιμετώπισε ισότιμα τη γυναίκα
- Υπάρχει και η άλλη άποψη που προσπαθεί να ερμηνεύσει τη στάση αυτή του Χριστού με τα κοινωνικά δεδομένα της εποχής που ήθελαν τη γυναίκα περιορισμένη στο σπίτι
- Πιθανόν ο Ιησούς να μην ήθελε οι άνθρωποι της εποχής του να τον ταυτίσουν με ένα απλό κοινωνικό επαναστάτη που θα ανέτρεπε βίαια τις κοινωνικές δομές της εποχής του

Απόστολος Παύλος και Γυναίκες

- Ο Παύλος κηρήσσει την ισότητα των ανθρώπων άρα και των δύο φύλων
- Έχει συνεργάτιδες τις γυναίκες(Πρισκίλα,Θέκλα)
- Θέλει να δείξει με αυτό τον τρόπο μια ισορροπία ανάμεσα στο παλίο και το καινούργιο.Αποφεύγονται οι κοινωνικές αντιδράσεις.

Η θέση της γυναίκας στους βυζαντινούς χρόνους.

- Ο χριστιανισμός βελτίωσε τη θέση της γυναίκας παρόλα αυτά δεν εξαλείφθηκαν στα μετέπειτα χρόνια οι αρνητικές κοινωνικές αντιλήψεις για αυτήν
- Υπάρχουν όμως σημαντικές γυναικείες παρουσίες όπως αυτοκράτειρες , γυναίκες που διακρίθηκαν στο χώρο της εκκλησίας (όσιες , ισαπόστολοι , μάρτυρες)

Η γυναίκα στους νεότερους χρόνους

- Ο διαφωτισμός, η βιομηχανική επανάσταση και το φεμινιστικό κίνημα έδωσαν ώθηση στην χειραφέτηση της γυναίκας
- Η γυναίκα αρνείται να μείνει στο σπίτι επιχειρεί και πετυχαίνει τη μεγάλη έξοδο
- Η γυναίκα αποκτά δικαίωμα ψήφου , εισέρχεται στην ανώτατη εκπαίδευση διακρίνεται στους χώρους της επιστήμης , της πολιτικής και του αθλητισμού
- Στο πλευρό της έχει αρκετούς σύμμαχους ακόμη και από το χώρο της εκκλησίας. Υπάρχουν όμως και αρκετοί που δεν είδαν θετικά αυτή της χειραφέτηση της γυναίκας
- Ο αγώνας συνεχίζεται , η γυναίκα έχει ακόμα πολύ δρόμο μπροστά της , πολλές κατακτήσεις να διεκδικήσει , πολλά προβλήματα να ξεπεράσει

Η θέση της γυναίκας στην προϊσλαμική Αραβία

- Γενικά, η προϊσλαμική αραβική θρησκεία μπορεί να χαρακτηριστεί ως πολυθεϊστική, τουλάχιστον με την έννοια που έχει επικρατήσει σήμερα για τον όρο.
- Κατά τη διάρκεια της εποχής αυτής στις γυναίκες συμπεριφέρονταν είτε σαν δούλες ή σαν να αποτελούσαν περυσιακά στοιχεία. Επιπλέον δεν είχαν καμία ανεξαρτησία, δεν μπορούσαν να κατέχουν κάποια ιδιοκτησία και δεν επιτρεπόταν να κληρονομήσουν οτιδήποτε. Σε περιόδους πολέμων, οι γυναίκες αντιμετώπιζονταν ως μέρος της λείας.
- Επιπλέον, η γέννηση μιας κόρης σε μια οικογένεια δεν θεωρούταν ευχάριστο, αλλά, δυσάρεστο και ταπεινωτικό γεγονός. Παράλληλα ήταν συχνό φαινόμενο τα νεογέννητα κορίτσια να θανατώνονται, ακόμα και να θάβονται ζωντανά.
- Μετά το θάνατο του συζύγου της, οι περιουσία περνούσε στα παιδιά του και η γυναίκα δεν είχε κανένα μερίδιο σε αυτή. Ήταν υποχρεωμένη να εγκαταλείψει το σπίτι και να εγκατασταθεί σε μια μικρή καλύβα για ένα χρόνο. Δεν της επιτρεπόταν να βγεί από την καλύβα, να κάνει μπάνιο, αλλά και να αλλάξει ρούχα. Μετά το πέρασμα ενός χρόνου είχε την δυνατότητα να βγεί από την καλύβα .

Το Κοράνι για τη θέση της γυναίκας

- Από μεταφράσεις χωρίων του κορανίου:
- Οι άνδρες είναι οι συντηρητές των γυναικών, επειδή ο Αλλάχ έκανε ορισμένους να υπερέχουν των άλλων, και επειδή εκείνοι ξοδεύουν από την περιουσία τους. Οι καλές γυναίκες συνεπώς είναι υπάκουες, φυλάγοντας τα κρυφά πράγματα όπως τα έχει φυλάξει ο Αλλάχ, και όσο για εκείνες εκ μέρους των οποίων φοβόσαστε την εγκατάλειψη, να τις επιπλήττετε, και να τις αφήνετε μόνες μέσα στους χώρους του ύπνου, και να τις δέρνετε. Και τότε, αν σας υπακούνε, μην ζητάτε κάτι εναντίον τους. Είναι βέβαιο πως ο Αλλάχ είναι ύψιστος, είναι μεγάλος. (Κοράνιον 4:34, Μετάφραση M.H. Shakir)
- Οι άνδρες είναι οι προστάτες και οι συντηρητές των γυναικών, επειδή ο Αλλάχ έχει δώσει στον ένα περισσότερη δύναμη από τον άλλον, και επειδή τις συντηρούν με τα δικά τους μέσα. Συνεπώς οι δίκαιες γυναίκες είναι ευλαβικά υπάκουες, και φυλάσσουν κατά την απουσία (του συζύγου) εκείνο που θα ήθελε ο Αλλάχ να φυλά
- νε. Όσο για τις γυναίκες που φοβάστε εκ μέρους τους την απιστία και κακή συμπεριφορά, να τις μαλώνετε (πρώτα). (Μετά), να αρνείστε να μοιράζεστε το κρεβάτι τους, και (τελευταίο), να τις δέρνετε (ελαφρά). Όμως αν επιστρέψουν στην υπακοή, μην αναζητάτε εναντίον τους μέτρα (ενόχλησης). Διότι ο Αλλάχ είναι ύψιστος, είναι πιο ανώτερος (από όλους σας)

Μωάμεθ και Γυναίκα

- Ο προφήτης Μωάμεθ ενίσχυσε και βελτίωσε τη θέση της γυναίκας σε σύγκριση με την κατάσταση που επικρατούσε στην προϊσλαμική Αραβία.
- Έχει βιώσει από νωρίς την ορφάνια, γεγονός που τον έχει ευαισθητοποιήσει ως προς τις χήρες και τα ορφανά και υπάρχει ειδική μέριμνα για αυτές στο Κοράνιο.
- Η πρώτη του σύζυγος ήταν η Κχάντιτζα.
- Η άλλη σύζυγος του ήταν η Άϊσα, είχε ενεργό συμμετοχή στις εξελίξεις μετά το θάνατο του, ενώ η κόρη του Φάτιμα ήταν κεντρικό πρόσωπο της Σηιτικής παράδοσης.
- Τέλος η εξέλιξη των πραγμάτων μάλλον την υποβαθμίζει.

Η γυναίκα στο σύγχρονο ισλαμικό κόσμο

- ❑ Δεν παρουσιάζεται αναλογικά η ίδια βελτίωση της θέσης της σε όλο τον ισλαμικό κόσμο
- ❑ Απαγορεύεται η εκτός γάμου εγκυμοσύνη
- ❑ Απαγορεύεται η εργασία και οι σπουδές χωρίς πατρική ή συζυγική έγκριση
- ❑ Σε περίπτωση διαζυγίου, η ανατροφή των παιδιών είναι δικαίωμα του συζύγου
- ❑ Η πολυγαμία έχει απαγορευθεί μόνο στην Τουρκία, στην Τυνησία και στην Ακτή του Ελεφαντοστού

- Σε πολλές χώρες έχει καταλυθεί ο ενδυματικός κώδικας (π.χ. Τουρκία)
- Κυκλοφορούν με την αλμπάγια ή την μπούρκα, δηλαδή είναι μαυροφορεμένες, έχοντας μερικές καλυμμένα μόνο τα μαλλιά και μερικές καλυμμένο όλο το πρόσωπο εκτός από τα μάτια
- Οι νεαρές ντύνονται με κανονικά ρούχα και μαντήλα, αλλά αυτό εξαρτάται και από τη χώρα.

□ Η ανατροφή των παιδιών είναι ενδεικτικό της κατώτερης κοινωνικής θέσης της γυναίκας στο Ισλάμ.

- Απαγορεύονται τα φιλία μεταξύ των δύο φύλων σε δημόσιο μέρος. Υπάρχουν όμως πολλά ζευγάρια που πιάνονται χέρι χέρι και συνήθως δεν υπάρχει πρόβλημα.
- Αν μια κοπέλα μείνει έγκυος πριν το γάμο κινδυνεύει να συλληφθεί ή να απελαθεί.

Μια εργασία των:

- Στυλιανός Παναγιώτης
- Τσουκαλάς Γεώργιος
- Χατζηγαλήνης Χαράλαμπος
- Χριστοδούλου Σωτήρης
- Κωνσταντελόπουλος Βασίλειος
- Μπάρκα Δανάη
- Παπακωνσταντίνου Αλεξάνδρα

- Στρατηγάκης Παναγιώτης
- Καβαλάρη Άννα-Μαρία
- ~~□ Σωτηρίου Μαρία~~
- Σκεπετάρη Χριστίνα
- Κατσάνου Μαρία
- Ζαζαροπούλου Βασιλίνα
- Σπηλιώτη Ζέτα
- Πασά Μαρία
- Σκαπετουλιά Μαρία-Αργυρώ
- Κόγιας Κωνσταντίνος
- Κοκκορίνος Γεράσιμος
- Φασίτσας Δημήτριος